

AMERIKA IN EVROPSKE ZADEVE

Senator Johnson zahteva dejstvo glede soudeležbe Združenih držav v inozemskih zadevah. — Ugotovila evropskih diplomatov so napotila californijskega senatorja, da je predložil resolucijo, v kateri zahteva od državnega departmenta pojasnila.

WASHINGTON, D. C., 18. januarja. — Senator Hiram Johnson, vznemirjen vsled poročil iz Francije, da je postala Amerika sedaj partner evropskih zadev, tikajočih se nemške odškodnine, je zahteval od državnega departmenta pojasnila.

Vložil je resolucijo, v kateri zahteva od državnega departmenta informacije, tikajoče se Dawesovega načrta ter plačevanja nemške vojne odškodnine.

Senator Borah iz Idaho, načelnik komiteja za zunanje zadeve, je izjavil, da namerava vložiti slično resolucijo.

Borah je rekel, da bo vprašal državni department za informacije glede akcije poslanikov Kellogga in Herrieka ter polkovnika Logana, neoficijelne opazovalce Združenih držav pri reparacijski komisiji.

Senator Johnson ni v senatu ničesar izjavil glede svoje resolucije, a je govoril glede nje pozneje s svojimi prijatelji.

"Moj namen," je rekel, "je dobiti dejstva glede vloge, katero igramo v evropski politiki. Na temelju ugotovil Churchilla, Clementela, Theunisa in drugih evropskih diplomatov je jasno, da smo se neprekljeno zapletli v evropske zadeve."

"V petih letih nisem izpremenil svojega stališča glede tega. Stojim tam, kjer sem bil, ko se je pojavil spor glede Lige narodov, a vsa znamenja kažejo, da sem osamljen. Vsi moji prejšnji tovariši so postali mednarodni državniki. Jaz ne govorim za nikogar, za nobeno skupino, pač pa v svojem lastnem imenu ter v interesu ameriškega naroda."

"Dobil bom dejstva ter bom storil nato vse, kar bo v moji moči, da informiram prebivalce je dežele. Le malo vpliva imam tukaj, a storil bom svojo dolžnost."

Med senatorji ni bilo opaziti nikakega namena, da se pridružijo akciji Johnsona, a njegova resolucija bo mogoče vseeno sprejeta. Stališče senatorja Boraha znači, da bo komitej za zunanje zadeve ugodno poročal o tej resoluciji. Senator Reed iz Missourija, ki se je ravnokar vrnil iz obiska v svoji domači državi, je izjavil, da odobrava akcijo senatorja Johnsona in da bo podpiral resolucijo.

Senatorji so mnenja, da je poslanik Kellogg presegel svojo avtoriteto, ko je podpisal dogovor med zavezniki in finančnimi ministri. To mu bo najbrž nakopalo sovražnike za takrat, ko bo njegovo imenovanje na mesto državnega tajnika predloženo senatu.

Uradniki državnega departmenta niso hoteli danes ničesar izjaviti glede pariškega dogovora ali glede poročil iz zaveznikiških glavnih mest, ki na povsem drugačen način razlagajo vlogo, katero so pričele igrati Združene države v evropskih zadevah.

Noben komentar tudi ni bil objavljen glede trditve francoskega finančnega ministra Clementela v francoski poslanski zbornici, da predstavlja ameriška akcija "zavarovalno politiko".

Uradniki državnega departmenta vztrajajo pri svoji prvotni trditvi, da je pariški dogovor v skladu z željami Združenih držav in da ni vsled tega povsem prilično, če kritizirajo ameriški ljudski zastopniki izjave zaveznikiških državnikov, posebno, ker je ostala ameriška vlada povsem prosta, neodvisna in brez katerikoli obilicij. Z zaveznikiškimi narodi se je zvezala le v toliko, da zagotovi svoj delež pri letni razdelitvi plačil na temelju Dawesovega načrta.

V zvezi z izjavami, da je presegel poslanik Kellogg svoje polno moči, je objavil državni department, da je popolnoma zadovoljen z delom poslanika in da ni prišlo do niti najmanjšega nesporazuma.

Kongresnik Hamilton Fish je vložil v poslanski zbornici resolucijo, v kateri kritizira stališče Francije glede njenega dolga v tej deželi ter pravi, da je prišel čas, ko je treba urediti to zadevo.

Poslanska zbornica je z očitno nestrpnostjo poslušala izvajanja Fisha, in nekateri člani so izjavili, da ni čas primeren za take stvari. Francosko stališče je indirektno branil kongresnik Andrew iz Massachusettsa, ki je opozoril zbornico na dejstvo, da je Francija posodila denar novim evropskim državam ter s tem napravila uslugo vsem svetu.

Kljub kritikam Fisha je jasno razvidno, da poslanska zbornica v splošnem ne odobrava ventiliranja vprašanja inozemskih dolgov v sedanjem času.

Radio iz petih delov sveta.

PARIZ, Francija, 14. januarja. J. L. Menars, francoski radijski novinar, je v tekstu štiri in dvajsetih ur poslušal glasove petih ljudi v petih različnih delih sveta, namreč v Mezopotamiji, Novi Zelandiji, Canadi, Angliji in Severni Ameriki. S tem je ustvaril rekord, na katerega je seveda zelo ponosen. Menars je znan po celi Franciji kot izvedenec glede radija.

Nova stavka v antracitnih poljih.

WILKESBARRE, Pa., 18. jan. Na seji generalnega komiteja United Mine Workers of America za pritožbo so bili odobreni poskusni načrti za splošno stavko 60,000 premogarjev okraja 1 United Mine Workers. Stavka naj bi se pričela

v sredo, razven če okrajni uradniki privolijo v posebno konvencijo.

Ta akcija je sledila ognjevitici pozivom zastopnikov 12,000 premogarjev Pennsylvania Coal Company, ki so bili izgnani iz unije zaradi neodobrenih stavke.

Rinaldo Cappellini, okrajni predstavnik, je pozval ljudi, naj ignorirajo vsa povelja generalnega komiteja za pritožbo.

Dragocene slike naj ostanejo v Angliji.

LONDON, Anglija, 18. januarja. Tukajšnja časopisja odločno zahtevajo, naj sprejme vlada postavbo, ki bo prepovedovala prodajati dragocene slike in kipe v inozemstvo. Pred kratkim sta bili neki newyorški tiskarji prodali dve dragoceni sliki za pol milijona dolarjev.

Leon Trocki - predmet napadov.

Svet sovjetskih glavarjev je pričel "soditi" Trockija. — Oster ukor je najmanjša kazen, katero sme prejšnji vojni minister pričakovati o konferenci, ki se je sestala v Moskvi.

MOSKVA, Rusija, 18. januarja. Usoda Leona Trockija, sovjetskega vojnega ministra, bo najbrž odločena tekom par dni. Sodbo bo izrekel centralni komitej komunistične stranke, ki se je sestel včeraj.

Dosti se špekulira glede tega, če se bo udeležil sej Trocki, ki je član komiteja. Vsakdo je prepričan, da je Trocki izven aktivne politike in če ne namerava nastopiti v svoji lastni obrambi ali če ne bo pozvan od svojih nasprotnikov, naj nastopi, je komaj pričakovati njegove navzočnosti.

Vsproti trpke in naravnost brezprimerne kampanje proti njemu v komunistični stranki, izven nje ter v Tretji internacionali, se domneva, da bi bil popolnoma brezposlen poskus, da uteši vihar, ki ga je skoro podrl.

Politični opazovalci so prepričani, da ne bo njegovih nasprotnikov zadovoljila nobena druga stvar kot brezpozojni prekleto nazorov, katerim je dal izraza v svoji knjigi: "Nauki revolucije iz leta 1917." in obljublja, da se bo vzdržal vseh strankarskih razprav.

Vojaški voditelj sovjetov je med tem odpotoval na neko posestvo v Arhangelskoje, približno pet in dvajset milj od Moskve. To posestvo, ki je bilo pred revolucijo last prince Jusupova, je slavno radi svojega sijajnega razgleda ter zdravega podnebja. Sedaj služi kot okrevališče za bolehele člane vlade.

Domneva se, da se bodo nasprotniki Trockija zadovoljili z ukorom ter ožigali zunanjo in notranjo politiko Trockija. To naj bo kazenska krivoverske nazore, katerim je dal izraza v svoji zadnji knjigi ter tudi na posvetovanjih komunistične stranke.

Osemprocentno pivo v Kanadi.

WASHINGTON, 18. januarja. — Generalni zastopnik Anheuser-Busch družbe se je pritožil pri predsedniku Coolidge-u, da preišči ljažo razne canadiske pivovarne v

Caetani brani fašizem.

Italijanski poslanik v Zdr. državah brani fašizem ter pravi, da se lahko imenuje njegove reforme revolucijo. — Mussolini je bil "prisiljen" nastopiti proti sovražniškom "napredku".

Don Gelasio Caetani, italijanski poslanik v Združenih državah, je rekel, da je poskus fašizma, uveljaviti "zdravo" narodno vladov v Združenih državah, "tako obsežna, tako radikalna in tako nepričakovana reforma, da se jo lahko imenuje revolucijo".

Italijanski poslanik, ki bo kmalu odstopil, je rekel, da ne govori kot diplomat, temveč kot človek, ki se pripravlja na vstop v politični boj. "Resnični cilj fašizma je točna, socialna in politična reforma Italije, v skladu z zdravimi moralnimi principi, ki so politično praktični ter se prilagajajo naravi italijanskega naroda."

"To je revolucija, ki je brez primere v svetovni zgodovini. Nobene krvi se ni prelilo (?), nobenega izbruha nasilja ni bilo, nikakih zasledovanj." (Ali je sploh mogoče se hujše lagati se ter zavijati dejstva?)

"Ko se je Benito Mussolini postal vrhovne sile, je iztegnil pripravljen roko ter pozval svoje nasprotnike, naj sodelujejo z njim. Nasprotniki pa so mrko molčali. Ko je potekal čas, so pričeli z opozicijo ter skušali ovirati rekonstrukcijsko delo, katero je vršila vlada. Ko je postalo stališče ministrskega predsednika ogroženo vsled bedastosti nekaterih takozvanih fašistov, je pričela opozicija, ki razpolaga z večino italijanskega časopisa, nesramno kampanjo obrekovanja ter podlih laži.

"Radi tega je bila fašistovska vlada prisiljena nastopiti proti go-tovim listom, ki so s priobčevanjem lažljivih vesti ogrožali mir in ekonomsko prosperiteto dežele.

"Nasprotniki trdijo," je nadaljeval poslanik, "da se poslužuje Mussolini preveč avtoritete pri upravi javnih zadev.

"Prepričani smo, da je naša dolžnost pospeševati interese dežele. To je naša dolžnost napram deželi in kralju, ne glede na to, če ugaja ljudem ali ne."

Ameriko "prohibicijsko" pivo, ki ima osem procentov alkohola. Posedaj se še ni zdelo vladi potrebno, da bi to preprečila.

AMERIKA ZAOSTAJA GLEDE ZRAČNE SLUŽBE

Združene države so dve leti zaostale za štirimi narodi glede zračne sile. — Če bi Francija, Anglija, Japonska in Italija sedaj prenehale graditi zrakoplove, bi dolgo trajalo, da bi jih Združene države dohitele v zračni obrambi.

"Združene države so zaostale za Francijo, Anglijo, Japonsko in Italijo glede svoje zračne sile," je izjavil kongresnik Perkins iz New Jersey, ki je rekel, da bi bilo trebaceh dveh let, da Amerika dohiti te države, če bi slednje prenehale zgraditi nova letala.

Perkins je član kongresnega poizvedovalnega komiteja zračne službe Združenih držav. Svoje mnenje je pojasnil poročevalcu Worlda ob zaključku sobotnega zaslišanja v Waldorf-Astoria hotelu, kjer je podalo svoje mnenje več izvedencev glede aeronavtik.

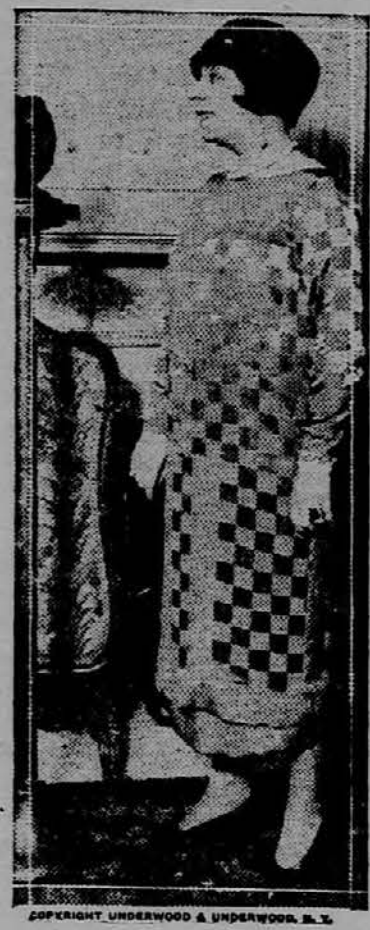
Po mnenju Perkinsa morajo Združene države takoj razviti aviatško politiko. Dosleden program je bistveno potreben. Zrakoplovno industrijo je treba pospeševati in njegovati. Prepričati je treba kongres in ameriški narod o bistveni potrebi zračne sile za vsak narod, ki se smatra naprednim.

Dejstvo je, da so izdale Združene države tekom zadnjih petih let več kot \$430,000,000 za aeronavtik, a nimajo ničesar pokazati.

"Imeti moramo združeno in smoteno zračno službo," je rekel Perkins. "Imeti moramo dosledno zračno politiko. Zrakoplovno industrijo je treba pospeševati.

Tečaj sobotnega zaslišanja so izjavili izvedenci, da je trgovska zračna služba mogoča in da se jo lahko uveljavi v teku par let.

Petje potom Radio.

Slavna operna pevka Lucrezia Bori je pela na novoletni dan po-tom radio postaje WEA. Slišalo jo je na milijone ljudi.

Herriot v škripcih radi Ibaneza.

Razvoji kažejo, da mora francoski kabinet opustiti kazensko zasledovanje ali pa odstopiti. Socialisti podpirajo pisatelja. — Vsa stranka bo glasovala za razveljavljanje postavbe.

PARIZ, Francija, 18. januarja. Ofenziva proti sedanjem režimu na Španskem, katero vodi slavni španski pisatelj Vincente Ibanez, je spravila špansko vladov v bolj kočljivi položaj kot jo je spravljal španski direktorat, kateremu načeljuje Primo de Rivera.

Najnovejši razvoji v francoskem parlamentu so pokazali, da bo moral kabinet Herriota ali opustiti svoje stališče glede kazenskega zasledovanja Ibaneza na temelju francoske postavbe.

Socialistična stranka, broječa 105 članov, se je obvezala, da bo glasovala za predlogo, ki zahteva preklie postavbe, na temelju katere je bilo uvedeno postopanje proti Ibanezu.

Postopanje je bilo uvedeno z odobrenjem kabinetnega sveta, potem ko je španski poslanik razpravljal o zadevi z ministriškimi pred-sednikom Herriotom.

Kabinet je vztrajal izza volitev zadnjega maja izključno le vsled podpore socialistov. Če bi vlada nasprotovala preklie postavbe ter zahtevala glasovanje glede zaupnice, bi padlo ministrstvo Herriota, kajti 105 socialistov bi se pridru-zilo opoziciji, ki šteje 225 glasov.

Ministrski predsednik Herriot ni še objavil, kakšno stališče bo zavzel, ko se bo pričelo razpravljati o predlogi, tikajoči se razveljavljanja dotične postavbe.

"Besedilo postavbe je jasno," je rekel. "Jaz na svojem mestu moram izjaviti postavbe, ne pa razlagati jih."

Opozicijski poslanci so izjavili, da odpira ta izjava ministrstvu pot da se umakne na graciozen način. Najbrž bo poslanska zbornica glasovala glede preklie, na da bi prišlo na površje vprašanje zaup-nice.

Če bo postavba razveljavljena, bo lahko rekel ministrski predsednik. "Jaz sem zato, da izvedem posta-

SPREJEM NOVE VOLILNE POSTAVE V ITALIJI

Italijanska poslanska zbornica je sprejela predlogo Mussolinija z 268 glasovi proti 19, a je opustila pluralno glasovanje. — Poslanci so se bali posledic take odredbe. — Opozicija je zadovoljna.

RIM, Italija, 18. januarja. — Poslanska zbornica se je odgodila včeraj popoldne po sprejemu nove volilne postavbe, katero je predložil ministrski predsednik Mussolini. Za predlogo je glasovalo 268 poslancev, proti nji pa devetnajst. Predloga je bila sprejeta kot jo je predložil ministrski predsednik, a izločena je bila določba glede pluralnega glasovanja.

Novi italijanski volilni sistem je postal s tem sličen angleškemu. Umaknitev določbe, ki bi dajala pluralno glasovanje gotovim razredom prebivalstva izgleda kot komesija vlade na naslov opozicije, a dejstvo je, da so se fašistovski poslanci sami bali posledic klavzule glede pluralnega glasovanja.

Fašisti prihajajo večinoma iz proletarijata in številni med njimi so bili preje socialisti. Če bi se vrnil domov, obremenjeni s klavzulo pluralnega glasovanja, bi jih volilec gotovo zapustil pri prihodnjih volitvah.

Včerajšnja seja je predstavljala mogočen kontrast proti prizoru prejšnjega dne, ko je bil napaden čestitljivi bivši ministrski predsednik Giolitti. Številni poslanci so preživeli popoldan v predsobah, kjer so se razgovarjali o položaju.

Mussolini je tekom debate le enkrat nastopil. Ozračje je bilo prazno in pusto.

Četrti parlamentarni podkomitej je odklonil zahtevo, naj se razveljavi imuniteto poslanca Giunta. Zahtevo, ki je dovedla do odstopa Giunta kot podpredsednika poslanske zbornice, je vložil javni obtožitelj v Milanu, ki trdi, da ima dokaze, da je bil Giunta odgovoren za napad na poslanca Fornija v volilni kampanji tekom preteklega spomladi in da je bil naert umoriti Fornija, ki je bil prej fašist, a je sedaj sovražnik Giunta.

Signor Farinacci, bos iz Cremona, se je lotil te zadeve v komiteju ter izjavil, da se tiče akcija milanskega pravdnika stranke, ne pa osebnih odgovornosti.

Isti komitej je odobril žensko volilno pravico, a ta pravica se tiče le občinskih volitev. Nadaljni komitej je soglasno odobril vladno predlogo proti tajnim družbam, ki se obrača v glaynem proti prostozidarjem. Poslanska zbornica bo debatirala o tej predlogi, ko se bo zopet sestala, najbrž februarja meseca.

vo, a ker postavbe ni več, je ne morem izvesti."

Marius Moutete, zagovornik Ibaneza ter eden najbolj vplivnih članov socializistične stranke, je izjavil, da sta on in njegov klient pripravljena nadaljevati na temelju sedanje postavbe.

"Španska vlada je napravila veliko napako, ko je zahtevala kazensko zasledovanje Ibaneza," je rekel. "Če hoče sedanji španski režim, da se sodi Ibaneza v Francijo, bo njegovi želji ugodeno, in proces bo resna zadeva. "Ko bodo pozvani francoski sodniki, naj se odločijo za moža kot je Ibanez ali za njegove sovražnike in nasprotnike, sem prepričan, da se ne bodo obotavljali v svoji izbiri."

Morilka matere.

San FRANCISCO, Cal., 18. jan. Država bo zahtevala dosmrtno ječo za šestnajstletno Dorothy Ellingson, ki je priznala, da je ustrelila svojo mater, Mrs. Mary Ellingson.

Tekom včerajšnjega coronerjevega zaslišanja je deklirala jokala. Sledila je sprava z očetom in bratom. Oče in brat sta objavila, da bosta pomagala obrambi deklie. Ko sta prisla v njeno celico, se jem je vrгла pred noge ter ju prosila odpusčenja.

Po tem sestanku sta oče in brat izjavila, da ji bosta pomagala, v kolikor jima bodo dovoljevala denarne sredstva.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.20 2000 Din. — \$34.20 5000 Din. — \$85.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 100 dinarskega računanja posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačajo "Poštni čekovni urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.40 500 lir \$22.50

300 lir \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri naročitih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zadnje pošte in izplačajo Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Lirar sodaj ni stalna, menja se večkrat in negoti-izirane; iz tega razloga nam ni mogoče poštati stalne cene vnaprej računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roko.

POŠILJATVE PO BREZJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE GL-

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4887.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leta velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za nizozemstva za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

POLOŽAJ V ITALIJI

Nihče ne ve natančno, kaj se pravzaprav dogaja v Italiji. Italijanski cenzor ima čez glavo dela. Vsako poročilo pristiže, vsako brzojavko cenzurira.

Iz Francije in iz Švice poročajo, da je v mestih ob laški meji na stotine inozemskih časnikaških poročevalcev, ki po ustnem izročilu izgotavljajo vesti in poročila ter jih pošiljajo svojim listom.

Noben opis pa ne predstavlja dejanskega položaja. Sliši se to in ono, a človek ni na jasnem, ker si poročila popolnoma nasprotujejo.

Jasno pa je, da se vrši v Italiji nekaj velikega in da so štele ure Mussolinijeve strahovlade.

Doslej se Mussolinijevi nasprotniki sploh niso udeleževali parlamentarnih sej.

Mussolinijev je bila zaupnica vedno zagotovljena, ker ni bilo nikogar ki bi mu nasprotoval.

Prejšnji teden je pa nastala precejšnja izprememba. V zbornico je prišla skupina komunistov. Bili so sicer v veliki manjšini, toda njihov govornik jih je Mussoliniju par povedal, katerih ne bo tako zlepa pozabil.

Mussolinijev cenzor je objavil: "Fašisti so mirno poslušali komunistična izvajanja. Le tupatam se je kdo pomilovalno nasmešnil."

Poslanec Grieco je nastrušeno izjavil: —

"Fašisti tirajo Italijo v propad. Sedaj bi se morda še dalo kaj rešiti, toda vsak trenutek čakanja in obotavljanja je usodopoln. Fašizem zankrat nima dejanskih nasprotnikov. Oni, ki se sedaj bore proti njemu, se bore zato, ker je fašistovska organizacija, organizacija zločincev. Boj proti fašizmu bo šele tedaj uspešen, ko se bodo italijanski delavci uverili, da je to trdna organizacija kapitalističnih izkoriščevalcev, ki si je izbrala za svoje slepo orodje nevedno in zaslepljeno maso."

Fašisti so to mirno poslušali in so se smehljali — kot pravi cenzor. Nihče ni imel toliko poguma, da bi Grieco ugovarjal ali da bi skušal prekiniti njegova izvajanja.

To pomenja v današnji Italiji več kot v katerikoli drugi deželi na svetu. Grieco je s svojimi neustrašenim nastopom dal tudi ostalim nasprotnikom fašizma vzgled, kako je treba rušiti organizacijo, ki je sicer še vedno močna dasiravno ima že precej omajane temelje.

Za Griecom bodo nastopili Giolitti, Orlando in Salandra. Led je prebit, in Mussolini ne bo mogel več dolgo ribariti v kalnem.

Mussolini je že objavil, da ima v parlamentu varno večino za sprejem svoje postavbe glede volilne reforme.

Ker je proporcionalna volilna pravica zagurala fašistom več kot dve tretini vseh mandatov, je jasno, da lahko razpolaga z večino.

Kakorhitro pa ne bo imel Mussolini več moči, kakorhitro ne bo mogel več uporabljati fašistovskega terorja, bo ta večina na papirju fašistom jako malo koristila.

Mussolinijevi slavi se bliža konec.

Niti časopisi, katere izdajajo ameriški kapitalisti, ne morejo tega zanikati.

Dopis.

Menominee, Mich.

Ker je malo Slovencev znano, da sploh to mesto obstoja, sem se namenil, nekoliko ga opisati.

Mesto leži ravno ob meji med Wisconsin in Michigan in šteje po zadnjem štetju 13,000 prebivalcev. Sestrinsko mesto Marinette, Wis., ima pa nekako 15,000 prebivalcev. Mesto je šele v zadnjih 10—15 letih začelo napredovati. Poprej so bile tukaj same žage. Sedaj je pa šume znanjalko, in začeli so počasi delati tovarne.

Tukaj je tudi po celi Ameriki znana The Lloyd Baby Carriage and Furniture Co. tovarna, ki za pošli 2000 delavcev. Imamo tudi dve veliki papirni deli in več večjih in manjših tovarn. Tudi dve veliki žagi sta še ostali.

Dela se sedaj bolj slabo, tako kot povsod. Kar nas je Slovencev tukaj, lastujemo vse večje in manjše farme. Nas je nekako 10 družin, in smo se naselili tukaj pred šestimi leti.

Ako je še kateri drugi Slovenec tukaj v bližini, bi bilo ležati, da se oglasi, da bi se поблиže seznanili.

Poročati tudi moram, da smo imeli meseca novembra ohef. Mislim, da je bila prva slovenska v tem kraju. Poročila se je hčerka Mr. Joe Komarja z Mr. Walter Freis.

Bilo je vsega v izobilici, tudi Mr. Volstead je bil večkrat za nos potegnjen. Da si je pa vsake pete nabrusil, je skrbel naš muzikant Mr. Chas. Kramer.

Mlademu paru želimo obilo sreče! Zimo imamo tukaj letos izredno milo, snega še ne skoraj nič.

Drugega pa nimam poročati, kakor da tebi "Glas Naroda" želim obilo uspeha, in vsako leto več naročnikov.

Tudi Petru Zgagi se zahvaljujem za njegovo kolono, katero najrajši čitam.

Frank Nerat.

"GLAS NARODA", THE BEST
JUGOSLAV ADVERTISING
MEDIUM

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.)

JUGOSLOVANSKI PRISELJENEC — VODITELJ AMERIŠKIH ZNANSTVENIKOV.

Pred kratkim se je zaključilo letošnje zborovanje Ameriškega društva za napredek znanosti (American Association for the Advancement of Science). Okoli 3000 učenjakov je razpravljalo o raznih znanstvenih problemih. Za predsednika tega društva, ki je največja znanstvena organizacija Amerike in sploh na svetu, je bil izvoljen prof. Mihael Idvorski Pupin.

Ob tej priliki je znanstvena informacijska agencija Science Service izdala sledeče obvestilo:

Prof. Mihael Idvorski Pupin se je rodil leta 1858 v Idvoru v pokrajini, ki je poprej spadala k Ogrski in spada sedaj k Jugoslaviji. Danes je on voditelj ameriških znanstvenikov. Ta učenjak, profesor elektromehanike na Columbia University, je bil izvoljen za predsednika Ameriškega društva za napredek znanosti, ki je ravno zaključilo eno izmed največjih zborovanj v svoji zgodovini.

Profesor Pupin je eden izmed omega malega števila naših znanstvenikov, ki so ravno tako znani občinstvu kakor v znanstvenih krogih.

Nedavno je izdal svoj lastni življenjski opis pod naslovom: "Oč prišeljenca do iznajditelja" (From Immigrant to Inventor), v katerem je povedal romantično povest o srbskem pastirčku, ki je prišel

v deželo Franklina in Lincolna, kako je tukaj našel priliko, da uveljavi svoj talent električarja, in kako je poravnal svoj dolg tej deželi s tem, da je izumil utežno telefonsko žico, potem katere ljudje iz Californije so v stanu govoriti z ljudmi v New Englandu.

Čim je Dr. Mihael I. Pupin doznal, da je bil izvoljen za predsednika ameriškega znanstvenega združenja, se je v njegovih mislih spomin na rojstni kraj srečal z idejami o bodočnosti ameriške znanosti. Zastopniku Science Service-a je izjavil:

"Čast, ki mi jo je podelilo Ameriško društvo za napredek znanosti, je mnogo več kot kar sem kdaj upal doseči. Kaj poroče Idvor, moja rojstna srbska vas, ki bo izvedela, da sem jaz predsednik največje znanstvene organizacije v največji deželi na svetu? V tem odličnem počaščenju jaz vidim odobrenje doktrine, ki trdi, da je ameriška znanost poklicana voditi in razsvetliti pot gmetnega in duševnega napredka naše ameriške demokracije. Ta doktrina je bila rojena v mislih Josepha Henry-ja, John W. Draper-ja, Andrew White-a in Agustusa Rowland-a, in jaz nisem nikdar zamudil prilike, da bi jo propovedoval in mavnjeno podpiral. Čas, ki mi je bila podeljena, očvršča moje vero, da to je doktrina dandanašnje ameriške znanosti."

PREVEČ ZAKURITI JE NEZDRAVO.

Zdravniki trdijo, da si ljudje v mrzli sobi nakopavajo manj prehladov in drugih nalezljivih bolezni kot v zakurjeni sobi. Po znanosti naj bo v stanovanju tako za kurjenje, da temperatura v njem naša 68 stopinj Fahrenheita ali nanj — nikdar pa več.

Temperatura zraka v sobi je najvažnejši faktor v praktičnem ogrevanju, bodisi doma, v šoli ali v delavnici. To se je dokazalo na razne načine. Našlo se je, na primer, da zrak ob večji temperaturi, že pri 75 stopinjah, zlasti pa ako je vlažen, ovira normalno zpuhtevanje telesne gorkote. Ako zrak postane prevroč, telo ne more izgubljati svoje vročine v bližnji zrak. Ako nastane taka ovira v normalnem izgubljanju notranje vročine, se pojavljajo takoj občutne posledice. Telesna moč narobe ne deluje več normalno; vsakod pozna oni čut neudobnosti, ki se pri tem pojavlja. Temperatura telesa raste, srce hitreje utripa, dihanje postaja bolj težavno in sploh ves krvočni sistem je v neredu. Dejanski, tudi odgovarja na vsako oviranje normalnega izgubljanja vročine na prav enaki način kot kadar gre za mrzlico.

Dodatno k občutku neudobnosti, ki ga povzročuje pretirana kurjava, pojema tudi telesna sila. Dokazalo se je potom eksperimentov, da ljudje, ki so ob hladnejši temperaturi v stanu izvrševati precej fizičnega dela, ne morejo toliko delati ob bolj vročem ozračju. Praktična izkušnja tudi kaže, da, ako je vroče, imamo manj volje do dela zlasti ako je telo nagnjeno k hitremu pregrevanju. Več dela je pričakovati v delavnici, kjer je zrak udobno hladen.

Prevelika kurjava ima še druge škodljive posledice. Neugoden občutek v nosnicah je nekaj, kar je že vsakdo občutil po prebivanju v prezakurjeni sobi. Izvršil se je eksperiment z ljudmi, ki so bili nekaj časa izpostavljeni preveliki vročini, in se je našlo, da vročiločkov. Ako se potem zračni prehode v nosu. Povzročuje otekkanje prožnih mren in tkanin nosu. Mrene postanejo bolj rdeče in tudi bolj vlažne vsled nosnih izločkov. Aako se potem zračni prehodi nosu izpostavimo hitro premikajočemu se mrzlemu zraku, nosne mrene postanejo takoj brez krvne; postanejo blede, ali ostanejo še vedno otečene.

Nosne mrene, s katerimi je nos podložen, služijo, kadar so normalne in zdrave, kot obrana proti onih bakterijam, ki utegnejo povzročati prehlade v glavi. Ako pa se te nosne mrene izpostavijo znatnim spremembam temperature, nastne v njih reakcija, ki oslabša njihovo upornost proti napadu bakterijev. To se ravno dogaja, kadar se kdo poča iz preveč zakurjene sobe v mrzlo zunanjo ozračje.

Ker je navaden prehlad v stanu imeti za seboj celo vrsto nepopolnih in tudi nevarnih posledic, če ga Koverta priporoča.

Le tisto je nekaj vredno, kar Koverta zmerja in kar ga boče v oči.

Iz nekega poročila je razvidno, da je bilo leta 1924 v Združenih državah linčanih šestnajst oseb. Število linčanih oseb sicer ni veliko. Kljub temu je pa preveliko baš za šestnajst.

V Washingtonu domnevajo, da bo predsednik Coolidge še enkrat kadidiral za predsedniško mesto. S tem se potrjuje dejstvo, da pride človeku apetit med jedjo.

Od strani sem izvedel, da senuje v New Yorku zveza slovenskih pevskih društev.

To je jako lepa ideja. Samo s pevovodjem bo križ.

Ako bi odstopili vsi sedanji newyorški pevovodje, bi se ideja morda uresničila.

Iz Moskve poročajo, d se je prišlo leto tam štirinajst tisoč vlomov.

Amerika naj takoj prizna sovjetsko Rusijo.

Če si deželi v nobeni drugi stvari nista podobni, sta si podobni v tem.

V raznih ameriških industrijah je zaposlenih nad en milijon otrok, na milijone odraslih moških je pa brez dela.

To je najboljši dokaz, zakaj se ameriški kapitalisti tako žilavo upirajo amendentu, ki bi odpravil delo otrok.

Včeraj je Mussolini označil položaj v Italiji z naslednjimi besedami: Vse je mirno.

Tega tajinstvenega miru se pa nihče bolj ne boji kot Mussolini.

Največja težava na svetu je to, ker norci niso takoumni kot se nam zide, da so.

Slovensko Amer. Koledar za leto 1925

smo že skoro razprodali. V kratkem času smo ga prodali več tisoč. Kdor ga hoče imeti, naj ga takoj naroči, ker ga je le še par sto izvodov zalogi. Cena s poštnino vred

40 CENTOV.

Oni naši zastopniki, ki še niso naročili koledarjev, naj se požurijo, da ne bo prepozno.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., N. Y. C.

Peter Zgaga

Dosti se je že pisalo o revoluciji. Cele skladovnice knjig. V gotovih ozirih se da revolucijo primerjati z operacijo. Za narod ni posebno nevarna, pač pa je nevarna enemu in sicer kralju. Kralj ponavadi umre na tej operaciji. Zankrat je vprašanje, kdo bo postal žrtev italijanske revolucije.

Ali kronani kralj Vittorio Emanuel ali nekronani kralj Mussolini.

Bogastvo Zdr. držav znaša tristo dvajset milijard dolarjev. V zadnjih desetih letih se je to bogastvo povečalo za eninsedemdeset odstotkov.

Za ta povisek se mora Amerika zahvaliti svetovni vojni. Nevarnost se v gotovih ozirih res izplača.

Iz Washingtona poročajo, da pride tam na vsakih devetdeset oseb en butlegar.

Iz tega je razvidno, da se prahibicija počasi, toda vztrajno razvija.

Prihodnje leto bosta najbrž prišla na vsakih dvetdeset oseb po dva butlegarja.

Ne bo več dolgo, ko bo Leon Trocki izgubil ves svoj vpliv.

Dejstvo, da je nemogoče služiti dvema gospodarjema, se je zopet potrdilo.

Židom in ruskemu narodu ni mogoče služiti obenem.

Učenci praviijo, da nam bo v kratkem času mogoče živeti od zraka.

Če bodo cene živlom še naprej tako rasle kot rastejo sedaj, nam res ne bo ničesar drugega preostajalo.

In ko bo enkrat zrak postal naša hranilno sredstvo, se bo brez dvoma osnoval trust, ki ga bo basal v svojo malho.

V zadnji "Edinosti" je omenil pater Koverta, da je list "Ameriška Domovina" priporočila vreden.

Lojzeta mora jako slaba prestiti, če ga Koverta priporoča.

Le tisto je nekaj vredno, kar Koverta zmerja in kar ga boče v oči.

Iz nekega poročila je razvidno, da je bilo leta 1924 v Združenih državah linčanih šestnajst oseb. Število linčanih oseb sicer ni veliko. Kljub temu je pa preveliko baš za šestnajst.

V Washingtonu domnevajo, da bo predsednik Coolidge še enkrat kadidiral za predsedniško mesto. S tem se potrjuje dejstvo, da pride človeku apetit med jedjo.

Od strani sem izvedel, da senuje v New Yorku zveza slovenskih pevskih društev.

To je jako lepa ideja. Samo s pevovodjem bo križ.

Ako bi odstopili vsi sedanji newyorški pevovodje, bi se ideja morda uresničila.

Iz Moskve poročajo, d se je prišlo leto tam štirinajst tisoč vlomov.

Amerika naj takoj prizna sovjetsko Rusijo.

Če si deželi v nobeni drugi stvari nista podobni, sta si podobni v tem.

V raznih ameriških industrijah je zaposlenih nad en milijon otrok, na milijone odraslih moških je pa brez dela.

To je najboljši dokaz, zakaj se ameriški kapitalisti tako žilavo upirajo amendentu, ki bi odpravil delo otrok.

Včeraj je Mussolini označil položaj v Italiji z naslednjimi besedami: Vse je mirno.

Tega tajinstvenega miru se pa nihče bolj ne boji kot Mussolini.

Največja težava na svetu je to, ker norci niso takoumni kot se nam zide, da so.

Snovanje nove balkanske zveze.

Zadnji čas se ponavljajo vesti, ki napovedujejo ustanovitev nove balkanske zveze. Ta zveza naj obsega Jugoslavijo, Grčijo in Rumunijo, po drugih vestih tudi Bolgarijo.

Da je ustanovitev balkanske zveze potrebna, je umljivo samo ob sebi. Balkan je eden najvažnejših predelov Evrope; politično stanje na Balkanu je bilo vedno ne le velike, marveč čisto celo odločilne važnosti za evropsko diplomacijo.

Vendar je treba pripomniti, da je bila politična važnost Balkana v prvi vrsti zaradi tega tako izredna, ker je tu hiral stara Turčija in ker sta se za njeno dedščino pulili dve velesili, Avstrija in Rusija, vrh tega pa je slednji nasprotovala Anglija. Na Balkanu so se tedaj odigravale diplomatske borbe med velikimi evropskimi velesilami in politični dogodki na polotoku samem so bili vedno najvažnejši odsev te rivalnosti.

Dandanes se je položaj močno spremenil. Rivalnost med Avstrijo in Rusijo je izginila povsem, dedščina Turčije ni več; ne more se reči več, da bi bil Balkan torišče, na katerem bi evropske velesile pomikale svoje šahovske figure. Zato se zastarela fraza, da je Balkan oni kot, kjer nastajajo nevihte ter ogrožajo mir Evrope. Pač skuša Italija s svojo ekonomsko ter politično ekspanzijo doseči ne kako premoč na Balkanu, toda njeni uspehi so v tem pogledu minimalni. Poskusi sovjetske Rusije zrevolucionirati Balkan, se vendarle ne dajo primerjati s staro carsko rusko politiko; saj se uveljavljajo v enaki meri v vseh sferah, kjerkoli je mogoče, v srednji in zapadni Evropi in povsod. Nemčija sedaj sploh ne prihaja v poštev.

Lahko se tedaj trdi, da je Balkan postal slaj neprimerno samostojnejši, politika balkanskih držav neodvisnejša. Za mir in red na polotoku morajo tedaj v mnogo večji meri skrbeti balkanske države same.

Prvo balkansko zvezo je snoval srbski knez Mihajlo v šestdesetih letih poprejšnjega stoletja; obsegala naj bi Bolgarijo, Grčijo in Črno Goro, vodstvo je imela Srbija. Nenadna smrt knezova je napravila konec tem načrtom.

Kakor Mihajlova je bila tudi balkanska zveza l. 1912. naperjena zoper Turčijo; ta je sijajno izvedla svoj program in — razpadla.

Balkanska zveza more imeti danes v prvi vrsti namen, čuvati, da se vzdrži v polnem obsegu stanje, ustvarjeno z drugo balkansko vojno v l. 1913. in z mirovnimi sklepi l. 1919. Jasno je tedaj, da morajo biti glavni sestavni deli nove balkanske zveze one države, ki so s temi mirovnimi pogodbami pridobile, to so Jugoslavija, Grčija in Rumunija. Z Rumunijo nas že vedno tesna politična zveza, z Grčijo smo prekinili prijateljske odnose.

Cumberlandskega.

Železniška nesreča.

Škotski ekspresni vlak, ki je vozil iz Aberdeena v London, se je pred dobrim tednom zaletel na cestnem križišču s hitrostjo 100 kilometrov na uro v avtomobil, ki je ravnokar hotel preko železnice, h ga popolnoma razbil. Del razbitega voza je obvisel na odbijajih lokomotive. Vsi trije potniki, ki so sedeli v avtomobilu, so bili na mestu mrtvi.

Nov izraz za umetno svilo.

Zirružena družba tvornicarjev svile Velike Britanije in Irlandije je sklenila, odsej imenovati umetno svilo "Rayon." Družba naproša vse proizvedente umetne svile in trgovce, naj odsej rabijo radi enotnosti le ta izraz.

Giunta pobegnili.

Razni listi javljajo, da je Giunta skrivaj odpotoval v Egipt. S tem je posledno priznal svojo skrivno pri napadu na poslanca Fornija, kar je bilo kakor znano vzrok njegove demisije.

Kandidatska lista samostojnih demokratov v Beogradu.

Nosilec liste samostojne demokratske stranke v Beogradu je minister dr. Privislav Grisogono, kandidat v prvem volilnem okraju je Triša Jovanović, krojač, njegov namestnik pa Ilija Stanković. V drugem volilnem okraju je kandidat Dimitrije Crepović, inženir, njegov namestnik pa Dragotin Kikič.

Velik vlom v Gradcu.

Te dni zvečer so vlomili v Gradcu doslej neznan storilec v stanovanje rodine Pavel - Raminger v Elizabethstrasse 18 in odnesli razne dragocene predmete v znesku več milijard avstr. kron. Med drugim so ukradli krasno ovratnico s petimi vrstami lepih biserov, vsa skupaj 565 komadov po pet milimetrov debelih. Ovratnica v l. 1919. Jasno je tedaj, da morajo biti glavni sestavni deli nove balkanske zveze one države, ki so s temi mirovnimi pogodbami pridobile, to so Jugoslavija, Grčija in Rumunija. Z Rumunijo nas že vedno tesna politična zveza, z Grčijo smo prekinili prijateljske odnose.

NAJLEPŠA ZAVEST

za vsakega človeka je, ako ima za slabe čase in svojo starost kaj prihrankov. S trdno in dobro voljo si pa to lahko vsakdo omogoči, ako hrani in če tudi pomalem vlaga svoje prihranke v sigurni zavod, kjer mu "denar dela denar".

Taka prilika nudi se Vam pri nas, kjer sprejemamo vloge na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

in jih obrestujemo po

4%

na leto.

Svojim rojakom smo tudi glede denarnih pošiljatev v staro domovino, kakor tudi glede potovanja radi na razpolago ter jim vsled naših dologletnih skušenj lahko ceno in dobro postrežemo.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York

P. M. Dostojevskij:

Iz spominov mladeniča.

(Nadaljevanje.)

Bili so trenutki in sicer vedno leonec najprijaznejših pogovorov, ko bi bil oddal pot življenja, da bi jo zadalil. Zaklinjam se, ako bi bilo možno počasi zasadi v njna praooster nož, da bi ga, zdi se mi, po-gradil s slastjo. Ne glede na to pa prisegam pred vsem, kar je svete-ga, ko bi mi bila na razgledniku Schlangebergu res rekla:

skočil dol, da bi takoj skočil in celo z naslodo. Vedel sem to. Tako ali tako, toda tega je moralo biti konec. Vse to ona dobro ve in misel, da jaz jasno uvidevam, da je zame nedostopna, da je uresničenje mojih sanj nemogoče, ta misel ji napravila — prepričan sem o tem — posebno veselje; bi-li mogla biti drugače, kakor je previdna tu pametna, z mano v tako tesnem stiku in tako odkritosrčna? Zdi se mi, da je gledala na me do zdaj kakor ona starodavna vladarica, ki se je začela slati v prisotnosti svojega sužnja, ker ga ni smatrala za človeka. Da, Pavlina me dosti-krat ni smatrala za človeka.

Toda imel sem od nje naročilo, naj ji na vsak način priigram na ruletki denarja. Ni mi preostajalo dosti časa za premišljevanje, za- kaj in kako hitro moram priigrati, in kake nove misli so se poro- dila v tej vedno računajoči glavi. K temu se je tekom teh dveh tednov še pridružila obična dejstva, o katerih nisem imel niti pojma. Vse to je bilo treba čim preje uganiti in si osvojiti. Sicer pa sedaj ni bi- lo časa, moram sem se odpraviti k ruletki.

II.

Priznavam, da mi to ni bilo po- godu; dasi sem sklenil igrati, ven- dar nisem mislil začeti za dru- go. To me je spravilo celo iz rav- gled mi ni bilo tam nič po volji. V igralne prostore. Že na prvi po- gled mi ni bilo tam nič po volji. Gabi se mi ono hlapčevstvo v pod- listkih vseh sveta in posebno v na- ših ruskih časopisih, v katerih razpravljajo naši podlistkarji sko- ro vsako pomlad o dveh rečeh in sicer: o nenavadni krasoti in raz- košnosti igralnih prostorov v po- renskih mestih z igralnicami ter o grudah zlata, ki baže leže po mi- zah. Na ziti plačani niso za to, am- pak to pripovedujejo samo tako iz- gole postrežljivosti. Nikake raz- košnosti ne nudijo ti slabi prostori, in zlato se ne valja kar v kupih po mizah; celo zelo redko ga vi- diš. Seveda s včasih tekom sezone pojavi nenadoma kak čudak, bodi Anglež bodi kak Azijat, Turek, kakor letošnje leto, in naenkrat zaigra ali priigra ogromno vsoto; vsi ostali igrajo za goldinarke in na mizi je vedno le malo denarja. Ko sem prišel v igralno sobo (pri- vič v življenju), si nisem upal ta- koj igrati. Tudi je bila gnječa. To- da, ako bi bil sam, mislilam, da bi pustil igro in rajše odšel. Prizna- vam, da mi je srce silno bilo in da nisem bil hladne krvi. Zagotovo sem videl in že davno sem sklenil, bla ne zapustim kar tako Rulet- burga, in da se zgodi nekaj take- ga, kar bo za moje usodo radikal- nega in odločilnega pomena. Tako mora biti in tako bo. Naj je še ta- ko smešno, da takoli pričakujem od ruletki, vendar je še smešnej- še ono udomačeno in splošno pri- znano mnenje, da je neumno in u- mazano pričakovati česa od igre. Zakaj pa naj bi bila igra slabša od kakršnegakoli načina prid- bivanja denarja, če vzamemo ni- pr. trgovino? Res pa je pri tem to, da iz stotine dobiva ukvečjemu e- den. Toda, kaj me to briga?

Vendar sem sklenil sprva samo opazovati in se ta večer ne loti ni česar resnega. Ako bi se ta večer kaj zgodilo, bi se zgodilo nenado- ma in z lahkoto, sem si mislil. Tu- di je bilo treba proučiti našo i- granja; kajti ne glede na tisoče opisov ruletki, ki sem jih čital vselej z veliko hlastnostjo, vendar nisem mogel razumeti, kako je napravljena, dokler je nisem vi- del na lastne oči.

Prva se mi je vse zazdelo takov-

umazano, nekako mravstveno sla- bo in umazano. Ne govorim o o- nih pohlepni in nemirnih obra- zih, ki v skupinah po deset, po sto obkrožajo igralno mizo. Prav nič umazanega ne vidim v želji, prii- grati si v kratkem času čim več; vedno se mi je nespametna zdel misel nekega sitega in preskrblje- nega moralista, ki je na opraviče- vanje: "Saj igrajo za male vsote," odgovoril, "tem slabše, ker je do- biček neznamenit." Kakor da bi ne bila neznamenit ali velik dobiček ne kaj enakega! Gre tu samo za pro- porejto. Kar je Rothschildu malen- kast, je zame dosti; a v borbi za dobiček me izpodrivajo in izpodje- dajo ljudje drug drugega samo pri ruletki, ampak povsodi. Da-li pa je pridobivanje denarja in do- biček kaj slabega, to je drugo v- prašanje, o katerem ne bom raz- pravljaj tukaj. Ker sem bil sam na višku želja, da bi kaj priigrati, mi je bilo vse to koristnostvost in vsa ta koristnostvost umaza- nost, če že hočete tako, ob vstopu v igralnico nekako sorodna in ne- kaka voda za moj mlin. Saj je ven- dar najlepše, če se ljudje drug drugega ne ženejo in delujejo odkrito in javno. In čemu varati samega sebe? Saj to nima vendar nikakega smisla! Posebno grdo je bilo na prvi pogled videti pri tej ruletki sodnji ono spoštovanje, resnost do stvari in celo spoštli- vost, s katero so vsi stali okoli mize. Zato pa tu razlikujejo tako težko, katero igranje je mauvas- gen-a, (umazano) in katero je spodobno za poštenega človeka! Sta dva načina igranja: eden džentlemenski, a drugi, — plebej- ski, koristnostovski, način igranja- vsakovrstne sodrge. Tukaj to str- go razlikujejo in — kako podel je ta razloček sam po sebi!

Džentlemen na primer more sta- viti pet do deset louisdorov, redko več; more sicer staviti tudi tisoč frankov, ko je bogat, toda samo radi igre same, le za zabavo, same zato, da bi opazoval proces dobi- vanja ali izgubljanja; nikakor pa se ne sme zanimati le za dobiček. V slučaju dobika se more na pr- glasno zasmiejati, narediti svoje- mu sosedu kakšno opazko, more celo staviti še enkrat in še enkrat po- dvojit, toda samo iz radovednost- ni, da bi opazoval šanse, da bi ra- čunil, nikakor pa ne vsled plebej- skoga pohlepa po dobitvanju. Skratka: na vse te igralne mize, ruletki in trideset in štirideset, mo- ra zreti samo kakor na zabavno sredstvo, ki so napravljena samo zato, da ga razveseljujejo in raz- vedrujejo. Koristnoststva in pa- sti, na katerih temelji igralna na- prava, ne sme niti slutiti. In zelo fino bi bilo, ako na pr. vse ostale igralce, vso to umazano množico, ki trepeče za goldinar, smatral za take bogataše in džentlemene ka- diti je on sam, ki igra samo za za- bavo in razvedrilo. To popolno ne- poznanje resničnosti in to prepro- sto naziranje bi bilo seveda v naj- višji meri aristokratsko. Videl sem, kako so vodile matere nedol- žne in lepe, pet do šestnaestletne hčerke k igralni mizi, jim dajale nekoliko zlatov in jih učile igrati. Gospica je dobivala ali izgubljala z nasmehom na obrazu ter se od- stranila zelo zadovoljna. Naš ge- neral je solidno in modro stopil k mizi; sluga mu je hitel prinesiti stol, toda general ga ni hotel niti opaziti. Dolgo je iskal denarnico, zelo dolgo jemal iz nje 300 fran- kov in zlato, jih postavil na črno in dobil. Ni si vzel dobička, tem- več ga je pustil na mizi. Prišla je zopet črna; tudi takrat ni vzel, in ko je tretjič prišla rdeča, je izgu- bil na mah tisoč dvesto frankov. Odšel je smešnje in naredil tako lepo figuro. Prepričan sem, da se mu je srce trgalo in, ako bi bila svota dva ali trikrat višja, da bi se ne bil v stanu zadržati, da ne bi pokazal razburjenja. Sicer pa je neki Francoz v moji navzočnosti priigrati in zopet zaigral okoli tr- desetsto frankov veselilo in brez vsake razburjenosti. Pravi džent- lemen se ne sme razburiti niti te- daj, ako bi zaigral vse svoje imet-

je. Denar mora biti tako nizko pod džentlemenstvom, da ni niti vredno brgati se zanj. Seveda bi bilo višek aristokratskosti, ako bi niti ne opazili vse te umazano- sti, vse te sodrge in vse te okolice. Vendar je včasih nič manj aristo- kratski drugi način namreč: o- pazovati in ogledovati vso to so- drgo na pr. skozi lornjet; toda smatrat mora vso to umazanost in vso to tolpo za razvedrilo po- sebne vrste, za predstavo, prirejeno na ljubo in v zabavo džentleme- nom. Lahko se sami prerivate v tolpi, toda zreti morate tako pre- pričevalno in odločno, da ste prav za prav le opazovalec in da nika- kor ne pripadate njihovem kro- gu. Zelo natančno opazovati pa se- tudi ne spodobi, ker bi to zopet ne bilo džentlemensko; kajti vse sku- paj ni niti vredno tako natančne- ga opazovanja. Sploh je le malo- ktera stvar vredna, da vznjua po- sebno pozornost džentlemenov.

Meni se je vendar zdelo, da vse to zaslužuje natančnega študija in zlasti za onega, ki ni prišel sa- mo zaradi študija, ampak se nam- odkrito in naravnost prišteva tej sodrži. Kar se tiče mojega naj- skrivnejšega, mravnostnega pre- pričanja, nima v mojem sedanjem prepričanju seveda nikakega pro- stora. Naj bo tako! Govorim to, da bi si olajal vest. Na nekaj pa hočem opozoriti, da mi je bilo namreč zadnji čas brezmejno protiv- no, ki je prilagodi svoje misli in dejanja kakoršnekoli moralne- nemu pravilu. Nekaj drugega me je vodilo. . .

Sodrga igra res prav umazano, domnevam celo, da se dogajajo tu pri mizi najnavadnejše tatvine. Krupierji, ki sede na koncih mize, nadzirajo stave in izplačujejo, i- majo polne roke dela. Vrhu tega pa še sodrga! To so večinoma Francozi. Sicer pa ne opazujem in proučavam tega zato, da bi opisal ruletko, ampak iz vzroka, da vi- dim, kako se bom moral vesti po- zneje. Zapazil sem, da je nekaj ne- vadnega, da se stegne izza mize ro- ka in pobere to, kar ste vi priigra- li. Nastane prepri, čisto krik, in- treba vam je lepo dokazati s pri- čami, da je stava vaša!

S prva mi je bilo vse to knjiga zapeteljena z devetimi pečati. U- ganil sem, da se stavi na števila in na barve. Od denarja Pavline A- leksandrovne sem sklenil staviti ta večer sto goldinarjev. Misel, da bom igral, toda ne za-se, me je mu- čila. Ta občutek je bil nenavaden- neprijeten in zahotelo se mi je osvoboditi se kakor hitro možno. Zdelo se mi je neprestano, da iz- podkopujem svojo lastno srečo, ako pričnem igrati za Pavlino. Ma- ri je človeku nemogoče dotakniti se igralne mize, ne da bi se okuži- l s praznoverjem? Začel sem s peti- mi louisdori t. j. petdesetimi gol- dinarji ter jih postavil na sodo število. Kolo s je zavrtelo in prišlo je trinajst; izgubil sem. Z bole- snim občutkom, samo da bi kako o- pravil svojo nalogo in potem od- šel, sem postavil še pet friedrichs- dorov na rdečo. Prišla je rdeča. Postavil sem vseh deset zlatov. Prišla je zopet rdeča. Postavil sem vso svoto, zopet je prišla rde- ča. Dobivši tako štirideset zlatov, dvajset na srednjih dvanajst šte- vičk, ne da bi vedel, kaj bo iz te- ga. Izplačali so mi trojno vsoto. Tako sem imela mesto desetih na- enkrat osemdeset zlatov. Postalo mi je tako neznožno vsled neobi-čajnih in neznanih občutkov, da sem sklenil oditi. Zdelo se mi je, da bi prav gotovo ne igral tako, ako bi igral zase. Vzle temu sem postavil še enkrat vseh osemdeset zlatov na sodo število; prišlo je štiri in odšteli so mi še osemdeset zlatov. Spravil sem ves kup sto- šestdesetih zlatov in šel iskat Pa- vlino Aleksandrovno.

(Pride še.)

Jamaka, nesreča.

V jami rudnika v Johannesburgu v Južni Afriki se je utrgalo dvigalo in padlo več tisoč čevljev globoko. Vsi ljudje, ki so se nahajali v njem, 30 zamorcev in en be- lokosec, so se ubili.

Strašen boj z divjo zverjo.

V mali afriški koloniji vlada mož, ki ima never- jetno moč. Starega leoparda so lovili na vse mo- goče načine, pa se jim ni posrečilo, da bi mu pri- šli do živega. Nekega dne se je glavar sam sestel z leopardom ter ga enostavno zadavil.

Nad plemenom Kikaju v Njeri- ju v koloniji Keniji v Afriki vla- da Murigova Trimu, mož, ki ima naravnost neverjetno moč. Ta moč poglavarjeva je njegovim čr- nim podanikom včasih malec ne- prijetna, ker ta črni knez navadno sam izvršuje obsodbe, ki jih pro- glaša kot vrhovni sodnik svojega plemena. Pred kratkim pa je Mu- rigova moč rešila njemu in neka- terim njegovim podanikom življe- nje. Ne samo to. Z lova so prinesli zver, ki je gotovo ne bi, ako po- glavar ne bi bil tako močan.

Že delj časa je delal med doma- čim živino Kikajovcev veliko sko- do star leopard. Lovili so ga na vse načine, pa mu niso mogli do žive- ga. Zver se je spretno izogibala vseh pasti in se še nadalje masti- la z živino, posebno poglavarjevo, ki je imel najlepše živali v svojem kraju. Murigo je zato s par mož- mi poiskal leoparda v njegovem brolgu.

Dolgo so hodili za sledovi zveri po pragozdovih, dokler je niso končno opazili v dolinici, kjer je trgala teleta, ki ga je bila malo prej odnesla iz poglavarjeve sta- je. Knez je streljal na leoparda, ki se je zgrudil na tla. Dva zamorec- jih rok.

Po krivem je bil obsojen.

Pred tridesetimi leti je francosko sodišče aretiralo mladega mesarja ter ga obtožilo umora. Fant je odločno zatrjeval, da je nedolžen, pa ni vse skupaj ni čpomagalo. Sedaj so se začeli listi zanimati za zadevo, in domneva se, da je bil ponedolžnem ob- sojen.

11. septembra 1896. je ob pol e- ni ponoči vzbudil prebivalstvo va- sice Ruffey na Francoskem stra- šen krik: zgodil se je zločin, o ka- krišnem ljudje v tistih krajih še niso slišali.

Kmet Coquibus je prvi zagnal krik. Čul je trkanje na hišnih vr- atih in hip nato klic na pomoč. Ko je odprl vrata, je opazil na vratih svojega sosedu Evgena Redona, slugo pri vdovi Meot. Bil je oblit s krvjo in ga prosil, naj steče brž k Meotovi, ki so v strašni nevar- nosti, da jih morilec pohije.

Vaško prebivalstvo je bilo v hi- pu na nogah in dočim so nekateri stregli ranjenemu Redonu, so se pogumnejši oborožili in se podali k vdovi Meot, kjer se jim je nudil grozen prizor: v kuhinji so ležali v krvi vdova Meot in njena dva otroka, 13-letni Felicien in 18-let- na Ana. Vsem tem so bili preze- ni vratovi.

Sum umora je takoj padel na bivšega slugo Meotovih, ki ga je vdova radi malomarnosti pred nedavnim odslovila. Toda ranjena Redon je na vseobče zaprepašče- nje izpovedal drugače, in še tisto- jutro je orožništvo aretiralo mlade- ga dijonskega mesarja, 27-letne- ga Alfreda Pacottea, ki je bil jed- va dobro leto poročen. Redonova izpoved je bila namreč sledeča:

Okrug polnoči je prišel Pacotte- trkati na vrata njegove gospodinje- ter jo je prosil, naj mu posodi ko- nja, ker je njegov voz zašel v bla- to. Redon je trdil, da je ob svitu svetilke prav dobro spoznal mesar- ja in tudi gospo Meotovo, ki je Pa- cotta tikala in ga nazivala s krst- nim imenom. On, Redon, spi nam- reč v hlevu. Pomagal je celo vpre- di konja v Pacottov voz, medtem pa je mesar stopil z vdovo Meoto- vo v hišo na požirek žganja in tam izvršil strašno zločin. Tako je izpovedal Redon. Pristavil je še, da je Pacotte po izvršenem z- ločinu tekal za njim in ga ranil z nožem. Brez dvoma se je hotel iz- nebiti očividca, ki bi pozneje lah- ko pričel proti njemu.

Redonovi izpovedi je sodišče verjelo. Sicer so vsučani trdili, da- selga Redon rad napije in da tudi- usodne noči ni bil baš trezen, tida- sodišče je Redonu slepo verjelo.

ZGODBA IZ SOVJETSE RUSIJE

Ko je zagledal Stjopka, sin na- vadnega kmeta, boben mimoido- čih vojakov, mu je postalo hudo. Nič se več ni mogel navdušiti za- napade na sosedov golobnjak. Lo- vili nič več kakor poprej — sivega tatinskega mačka, da mu pobarva rep zeleno. Stjopka je trdno skle- nil postati bobnar.

Ogledal je svoje zaklade in se- prepričal, da ni mogoče narediti boben iz sodčkovega pokrova ter preluknjanga starega kotla. Naj- je še tako mladič po teh starih stvarih, bolele so ga samo roke, bobnanja pa ni bilo. Stjopka je že- lapadel obupu, ko mu je nenado- ma zasijal žarek sreče. Pri sosedu se je zadavil skostjo ih je tudi erk- bil pes-čuvaj Dumka.

Če ni prav tebi, je pa meni! — Dumka, ki so ga vrgli v jarek med smeti, je takoj prišel v roke otrok. Oboroženi s čepinjami ste- kla in s staro ploevino, so ga de- čki z naslodo deli iz kože, katero so počistili in odrgali ter so jo že ho- teli napeti, da se posuši. Toda ta- zločinski namen je razkrinkal fi- nanspektor t. j. finančni nadzor- nik, ki se je peljal skozi vas. Z o- česom miklar spavajoče postave in njeno vsemogočno roko je ogled- al in otipal finanspektor nezap- ljivo žalostne Dunjike ostanke in grozeče vprašal:

"Kaj pa vi delate tukaj?" "Boben strček", je odgovoril od strahu napol mrtev Stjopka.

Finanspektor je pomežiknil, za- smešnoval in nezaupno, vzel je kot dokaz odsekan in v enunjo za- motan Dunjikin rep in odšel, toda še prej si je nekaj zapisal.

Osem dni pozneje pa je dobil Stjopkin tatek iz mesta uraden- papir z mnogimi podpisi in peč- ti. Noter je stalo, da si mora atek takoj preskriati patent, ker obsto- ji na njegovem posestvu nepravil- njena usnjarna. Razven tega pa je bilo treba plačati globo in dohod- nino, v celem 77 zlatih rubljev in 62 kopejk.

Stjopka, ki ni slutil nič dobre- ga, je atekel iz hiše in se zaril v kr- mo s skednju. Atek pa je dolgo preklinjal inspektorja in njegove prednike, potem pa, ko so mu po- šli slani izrazi — je zahteval in do- bil v vaškem sovjetu potrdilo, da on nima usnjarije, boben pa je delal za domačo potrebo. S tem iz- pričevalom je stopil pred grozne oči inspektorja v mesto.

Državna oblast, je rekel inspek- tor, ne more upoštevati vaše izja- ve, ker ni kolkovana.

Atek se je zopet spomnil na hu- diča, toda vendar kupil je kolek. Takrat je sprejel finanspektor izja- vo in napisal: "Zadeva pasjega bobna." Papirji potujejo počasi, to se ve. Dokler so vknjižili, vpisali in poslali naprej pritožbo, so že zarubile in prodale oblasti ate- ku voz in konja. Vse drugo premo- ženje pa je moral čimprej pelja- ti v mesto, da se tam izlicitira.

Stjopkin atek je napodil ženo k- tačji, zabil vrata z žablji, vzel v- torbo rženega kruha in šel peš 60 kilometrov v gubernijsko mesto, k uradniku časopisa, da si poišče pravice.

V uredništvu je dolgo kričal dolgolasi in razepani tajnik v- prehlajen, sikajoči telefon:

MILIJARNA GOLUFJA NA DUNAJU

Pred par dnevi je naznanilo ru- škoo poslaništvo na Dunaju polie- ti veliko sleparijo, ki se je pripu- tila na njegovo škodo. Trgovinski bodlelek poslaništva je postal žr- tev znanega dunajskega veriž- nika, "bančnika" Maksa Hochman- na, ki je zagrešil že več nečednih dejanj.

Maks Hochmann je eden naj- markantnejših zastopnikov veriž- ništva za vojne in tudi po vojni. Leta 1917. je poneveril večje znes- ke pri Avstrijski oblačnici, pa se je izmazal iz zadeve. Njegovo ime je bilo v zvezi s sleparijami pri- komercialni in Diskontni banki- er Kontinentalni banki. Končno se je pojavil kot generalni ravna- telj Donaulaendische Kreditban- ke in je kot tak kupil za 500 mili- jonov kron pri stvarni demobili- zaciji na dunajskem Dorotheu- dragocene predmete za več mili- jard in jih z mastnim dobičkom- predal na Bavarsko.

Ta s lepar se je pred kratkim o- bnil od trgovinskega oddelka ru- škega poslaništva s ponudbo, da- bi bil pripravljen stalno kupovati večje množine raznih gumijskih izdelkov. Ker se v Rusiji izdelaje največ predmetov iz gumijskega E- kropsi, je poslaništvo sprejelo nje- govo ponudbo, ker ni poznalo mo- ža in mu dobavilo raznih galoš za- tri milijarde kron.

Hochmann je prevzel blago, ga- tudi prodal z lepim dobičkom, ku- pnine pa sploh ni poravnal in se- sploh ni prikazal pri prodajalcih. Kljub neprestanemu drezanju ni- bilo sleparja na izpregled, vsled- česar ga je poslaništvo ovadilo- policiji, ki je uvedla preiskavo.

"Alo! Ali poslušate. Pes ni bil- zaklan, umrl je samostojno. Ali- slišite, alo!"

Končno so brzojavile gubern- ske oblasti v okrajno mestee, da- naj se počaka z licitacijo pohištva in živine do nove odredbe v zade- vi pasjega bobna.

Naj povem zdaj še zadnjo besed- do, da ne bodo smatrali bralec te- zadeve pasjega bobna za starin- sko smešnico iz davno pretečnih časov. Vse to se je zgodilo l. 1924. v selu Berkoviči okraj Spovski v Černigovski guberniji.

Koledar za leto 1925.

Še nobeno leto nismo Koledarja- tako naglo prodajali kot ga letos. Skoraj sleherni, ki ga je naročil, nam sporoči, da je z njim nadvse zadovoljen. Vsebuje dosti aktual- nih člankov, lepih povesti ter na- svetov, ki pridejo prav vsaki go- spodinji.

Nadalje vsebuje kratko zgodo- vino priseljevanja v zadnjih pet- desetih letih ter natančno besedilo nove priseljeniške postave.

Globok in mnogo odkrivajoč je- tudi članek "Svet bodočnosti".

Kdor hoče imeti Koledar, naj- ga takoj naroči.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA 'GLAS NARODA' NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Posebna ponudba našim čitateljem!

Prenovljeni pisalni stroj "OLIVER" \$20.00

5 streličko za slovensko čr- ko, č, š, ž — \$25.00

'OLIVER' PISALNI STROJI SO ZNANI NAJBOLJ TRPEŽNI

Pisati na pisalni stroj ni nikaka umetnost. Takoj lah- ko vsak piše. Hitrost pisanja dobite v va- je.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

63 Cortlandt Street New York, N. Y.

MARGARETA

ROMAN. — Spisal H. Rider Haggard.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

70

(Nadaljevanje.)

Ob šestih zjutraj je izbral kapitan Smith dvanajst dečkov, ki naj bi izvedli podjetje in Peter, z Margareto ob svoji strani, jih je nagovoril v kabini ter jim obrazložil celo stvar. Prosil jih je v imenu gospodarja in njegove hčerke, Margarete, naj store vse, kar je v njih moči da rešijo tako strašno smrti človeka, katerega so ljubili in spoštovali.

Mornarji so prisegli, da bodo storili to, vsak posamič, kajti njih angleška kri je pričela vreti. Nikdo ni govoril o velikih nagradah za one, ki bi preživel spopad in nagradah za družine onih, ki bi padli.

Nato so mornarji zajtrkovali, si opasali meče ter se ogrnili v španske plašče, čeprav je treba resnici na ljubo izjaviti, da so predstavljeni ti angleški dečki kaj borne. Špance. Konečno je bil čoln pripravljen in Peter, čeprav je komaj stal na nogah, je prosil, naj ga spuste v čoln, da jih spremlja.

Kapitan Smith, s katerim je najbrž govorila Margareta, pa je udaril s svojo veliko nogo ob krov ter rekel, da ne bo on, ki poveljuje tukaj, nikdar dovolil take budalosti. Ranjen človek, — je rekel, — bi le oviral ostale v čolnu, v katerem je že itak malo prostora. On bi ne mogel ničesar koristiti, niti na vodi, niti na kopnem. Razven tega pa je bil obraz Master Petra znan tisočim, ki so ga videli dan po prej in ki bi ga gotovo spoznali.

Nikdo pa se ne bo brigal za ducat navadnih mornarjev, ki so se izkrcali s kake ladje, da vidijo sprevid. Konečno pa je najboljši, če ostane na krovu ladje, kjer bo prišel prav, če bi vse gladko ne izteklo, kajti v takem slučaju bi bilo treba takoj odriniti na visoko morje.

Kljub temu pa je hotel Peter iti, dokler ga ni Margareta, ki se ga je oklenila, vprašala, če misli, da je boljše zanj, da izgubi očeta in moža, kar bi se pač zgodilo, če bi se stvar ponesrečila. Ker ga je vse bolelo ter je bil zelo slab, je odnehal in Smith, ki je dal zadnja povelja svojemu častniku ter se poslovil od Petra in Margarete, je splezal navzdol s svojimi dvanajstimi možmi ter odveslal proti bregu.

Pomol ni bil preveč oddaljen in z nekega dela krova "Margarete" ga je bilo mogoče pregledati v celoti. Tam sta se nastanila Peter in Margareta ter opazovala razvoje s strahom kot ga ni mogoče opisati.

Neki mornar pa je splezal na jarbol, odkoder je lahko pregledal pretečni del mesta, ter celo stari maroški grad, ki je bil tedaj sveta hiša inkvizicije.

Ta mornar je kmalu sporočil, da se je pričel sprevid pomikati, kajti videl je bandero ter celo ljudi, ki so polnili okna in strehe. Tudi zvonovi katedrale so pričeli počasi zvoniti. Nato je prišlo dolgo, mučno čakanje, tekem katerega se je pojavila na pomolu majhna skupina mornarjev, nosečih španske plašče. Ti mornarji so se pomakali med malo številne ljudi, zbrane tamkaj, kajti večina ljudi se je zbrala na velikem trgu ali v sosednjih ulicah.

Konečno, ravno ko je udarila ura katedrale osem, se je pojavil "zmagoslavni" sprevid, kot so ga imenovali, na pomolu. Najprvo je prišel oddelek vojakov, s sulicami. Za vojaki je prišel zakrinkan duhovnik, ki je nosil križ. Za njim je prišlo veliko število duhovnikov, oblečenih v snežno-bele obleke, ki naj bi značile njih čistost. Za duhovniki so prišli ljudje, noseči lesene podobne možik ali ženski, ki so ušle krempljem inkvizicije potom bega v inozemstvo ali v kraljestvo smrti.

Za temi so korakali nadaljni možiki, po štirje v vrsti, noseči krste s kostmi kakega krivoverca.

Nato so prišli številni spokorniki, z obritimi glavami, bosopeti in oblečeni v črne halje, okrašene z rdečim križem. Tem je sledila žalostna tolpa krivovercev, obsojenih na smrt na grmadi. Oblečeni so bili v zamarras, ovčje kožuhe, ki so bili poslikani s hudiči ter lastnimi portreti, obdanimi s plameni. Ta uboga bitja so tudi nosila čepice, imenovane corozas, silne škofovski mitre. Usta so imeli zamazana s kosci lesa, da bi spotala ne nagovarjali ljudi ter jih po njim javali s svojimi krivoverškimi izrazi. V rokah pa so nosili sveče, katere so menili vedno zopet prižgali, kadar so ugasnile.

Na koncu tega žalostnega in obenem ostudnega sprevida pa je jahal na oslu mož, oblečen v zamarro, a z zanjko krog svojega vratu. Menih je torej govoril resnico, kajti ta mož je bil brez dvoma John Castell. Kot v sanjah sta ga videla Peter in Margareta pomikati se naprej v tej sramotni opremi in za njim, sijajno oblečeni, so prišli civilni uradniki, inkvizitorji, člani sveta inkvizicije in konečno je prišlo veliko bandero, menovano sveto bandero vere.

Kmalu je prišel Castell nasproti majhne skupine mornarjev in tam se je nekaj pokvarilo na opremi osla, na katerem je sedel, kajti osel se je ustavil. Neki mož v obleki tajnika, je stopil naprej, da popravi napako in vsled tega se je sprevid za oslom ustavil, dočim je odšel prvi del naprej ter zavlil v ulico. Castellu so surovo potegnili z osla, ki je veselo zarigal, opročen svojega bremena.

Možje, stoječi ob pomolu, so stopili naprej, navidez da pomagajo in med temi jih je bilo tudi več, ki so nosili čepice kot so jih nosili mornarji z "Margarete". Častniki in uradniki so klicali: Naprej, naprej, — nakaž so potisnili osla in obsojenca nekoliko bolj proti vodi, dočim so stražniki pohiteli nazaj, da pojasnijo, kaj se je pripetilo. Naenkrat pa je nastala zmeda, koje vzroka ni bilo mogoče določiti in v naslednjem trenutku sta videla Margareta in Peter, ki sta se kličevito stiskala, kako so moža, ki je sedel na oslu, hitro potegnili navzdol po stopnicah pomola, ob kojih vzhodju je ležal čoln "Margarete".

Tudi poveljnik "Margarete" je zapazil to, kajti v istem trenutku je zažvižgal na piščalko. To je bilo znamenje, naj se preseka vrvi, ki je držala sidro. Ni bilo namreč časa dvigniti ga. Možje, ki so čakali pri jadrh, so tudi izvršili svoje delo in skoro v trenutku se je pričela ladja gibati.

Tedaj pa se je vzel na pomolu boj. Krivoverci je bil v čolnu in z njim večina mornarjev. Drugi pa so zadrževali množico farjev in oboorjenih služabnikov, ki so se hoteli polastiti krivoverca.

Konečno so bili vsi v čolnu, z izjemo enega samega moža, katerega so napadli trije nasprotniki, — kapitan John Smitha Vesla so bila pripravljena, a čakali so nanj.

(Dalje prihodnjik.)

STRAŠEN ZLOČIN V PARIZU

Izmed vseh morilec so brez dvoma najodvratnejši tisti, ki svojo žrtev razsekajo na kosce, kajti s tem izpričujejo naravnost ahrabotno hladnokrvnost. Ono noč so lašli v pariškem predmestnem okraju krvave ostanke človeške trupa, ki so ležali v treh zabojih raztreseni na cesti v območju skoraj enega kilometra. Ostanke so bili skrbno pomotani in ko se jih našli, so bili še skoraj gorki.

Morilec, oziroma njegovi komplici so morali biti neverjetno brezskrbni, da so si upali na toli očitni način skoraj bi rekli razstaviti kosce svoje žrtve mimoilom ljudem v pogled. Kajti mesta kjer so ležali ovi ostrašno vsebino, so bila izbrana očividno tako, da jih je hočeš nočeš morali opaziti vsakdo, ki je šel po cesti. Iz tega bi sledilo, da si je morilec v svesti, da ga roka pravice ne more doseči, ali pa smatra pariško policijo za nezmožno, da si je hotel privoščiti na njen račun odvrtno šalo. Sicer pa je policiji poizvedovanje zelo otežkočeno, ker manjka umorjenega glava.

Naj navedemo po pariških listih, kak je bil strašni umor odkrit. Na bulvaru de la Vilette je v zgradbi nova telefonska centrala. V bližini se nahajajo lesene barake, v katerih shranjujejo zidari svoj orodje. V eni teh barak stanuje nočni čuvaj, 65-letni Avgust Duchesne. Usodno noč se je čuvaj baš vračal ob treh zjutraj po izvršeni rundi v svojo barako, ko je zapazil blizu nje na tleh velik zavoj, ovit v bleščeč omot. Zavoj je bil nekoliko pokrit s peskom, v tleh pa so se poznali odtisi prstov močne, velike roke. Čuvaj je vzel zavoj seboj in barako, da ga pregleda. Omot ki je vzbudil njegovo pozornost, je tvorilo belo ovočeno platno, vse skupaj pa je bilo prevezano z močnim motvozom. Toda, ko je čuvaj prezel vrvi in odvil omot, je z grozo opazil v njem krvavo človeško truplo brez glave in udov. Odnese je takoj zavoj na najbližjo policijsko stražnico in policijski komisar je takoj začel s poizvedbami.

Okrog šeste zjutraj je policijski stražnik Duparis nedaleč od bulvara de la Vilette našel drugi paket, ki je bil na las sličen prvemu. V njem se je nahajalo človeško stegno ...

Okrog sedme ure zjutraj je našel delavec Lallemand tretji zavoj ... V njem sta bili dve človeški roki in ena noga! ...

Ko so preiskali strašne zavoje, so v prvem našli razen krvavega trupa kosce bombaža in zgneten papir, ki se jih je morilec poslužil, da ustavi krvavenje. V papirju so spoznali dva velika pariška jutranjaka, eden je imel datuma 28. novembra 1924, drugi pa 18. decembra 1924, t. j. prav istega dne, katerega je bil umor odkrit. Poleg teh dveh listov pa je bil v zavoju še ilustrirani list "Echo de l'Ouest" z dne 11. marca 1916, ki izhaja v San Franciscu in je med tamošnjimi Francozi precej razširjen. Priložena je bila tudi fotografija mlade plavalase ženske, sedeče na stolu.

Zdravniška komisija, ki je preiskala mrtvi trup, je dognala, da je bil umorjenec po vsem videzu mladi in da je meril 1 m 75 do 1 m 80. Telo je bilo čisto, roke čedne, iz česar bi se moglo sklepati, da žrtev ni opravljala težkih del z rokami. Nasprotno pa mohti niso bili gojeni. Ker se truplo še ni razkrajalo, se je moral umor zgoditi še iste noči, ko je bil razkrit ali kvčjemu en dan prej. Kljub skrbni preiskavi niso mogli zdravnik na truplu zaslediti nikake rane, ki bi mogla povzročiti smrt, in zato obstaja sum, da je morilec prizadel smrtonosno rano svoji žrtvi na glavi ali pa na vratu, ki jo dosedaj še niso našli.

Preiskava o zagonetnem umoru se nadaljuje z vso skrbnostjo. Pariški listi prinašajo o njej vsak dan obširna poročila. Iz vseh pa veje bojazen, da bo silno težko, če ne nemogoče izslediti zločinca, ki je zagrešil bestialen umor.

Raznoterosti.

Grozen čin verske blaznosti.

V Prezlau pri Berinu je zgrabila žena strojnika Schultza svojo sedemletno hčerko, da bi jo, kakor je rekla možu, ki se je vsled ropota zbudil, žrtvovala Odršeniku. Možu se je le z velikim trudom posrečilo iztrgati otroka blaznici. Stekel je v sosednjo hišo po pomoč. Ko se je vrnil v stanovanje, je videl, da je blazna žena prerazala svoji drugi, 9 let stari hčerki s kuhinjskim nožem vrat do hrbtenice. Ženo so spravili v blaznico.

Blodenja po morju.

V Madras v Indiji je dospelo 15 ribičev, ki so blodili celih 39 dni po morju, ker jim je vihar razbil krnilo in jim odtrgal sidro. Ker je pihal veter s subega, jih je gnal daleč ven na odprto morje.

Obračunavanje Ahmed Zoga.

Ahmed beg Zogu je stopil v zvezo z vsemi prefekturami. Bajrama Cura naslednje močni oddelki čet, ki so ga že obkolili. Zato je verjetno, da pade čimprej v njihove roke. Bajram Cur nima pričakovati od vstajskih vojakov nobene milosti, ker je dal zažgati nad 50 hiš svojih političnih nasprotnikov.

V Skadru je priredilo prebivalstvo Ahmedu Zogu velike manifestacije, ki se jih je udeležilo nad 5000 ljudi.

Iz zaporov so izpuščeni vsi politični hudodelci. V Sv. Ivan Medovanski in v Drač so prišle francoske vojne ladje.

Protiboljševiški val v Evropi.

V razmotiravanju o potovanju bolgarskega ministrskega predsednika v Beograd in Bukarešto naglašajo "Izvestja" njegova prizadevanja za ustanovitev antiboljševiške balkanske zveze, kakor tudi sedaj neprijazne izjave čudnih politikov baltskih obmejnih držav napram sovjet. republiki. Dalje omenjajo nekaj povratke antisovjetskega razpoloženja in nekatere dvoumnosti italijanske vlade napram sovjetski Uniji ter menijo, da leži vzrok za to v konservativni vladi Anglije, ki izrablja svoj vpliv pri drugih evropskih vladah za zopetni pričetek izolacijske politike napram sovjetski republiki. List poudarja, da je sovjetska Unija prestala že mnogo takih blokad in bo tudi v tej lahko počakala na razčiščenje.

Kulturni boj na Slovaškem?

Iz Prage poročajo: Katoliški škofje na Slovaškem so izdali skupno pastirsko pismo za Slovaško, ki ga socialistični listi ostro napadajo. Pismo še označuje kot pričetek kulturnega boja. Škofje prepovedujejo duhovnikom, da bi vršili cerkevna opravila pri vernikih, ki pripadajo cerkvi sovražnim organizacijam, med temi tudi socialistični stranki.

Banditstvo v Gornji Italiji.

Pred kakimi desetimi dnevi so napadli štirje tolovaji na cesti med Cernuseom in Pioltellom v provinci milanski pri belem dnevu heer in sina davkarja. Banditi so prehiteli z avtomobilom voz obeh odrastlih davkarjevih otrok in ju z revolverji v rokah prisilili, da sta jim izročila denar, ki sta ga imela pri sebi, 18.000 lir, nakar so oddirjali. Na begu so ustrelili mežga, ki jim je zapiral pot.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašeni na črti naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lausla.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnik; Pueblo, Peter Cull, John Germ, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois:

Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Blish; Cicero, J. Fabian; Graniteville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich; J. Zaleto in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrud Jgrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolice, Anton Seljak.

Maryland:

Kittmillier, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janezich in J. D. Judnich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. A. Peschel; Eveleth, Louis Gouze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povse; Virginia, Frank Hrvatich.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrela; Kladu, Jreogr Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masla.

Ohio:

Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, Anton Bobek, Anton Shucic in Charles Karlinger; Collinwood, Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikell.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine, John Demshar; Conemaugh, Vid Rožanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauzelj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greensburg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Paushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroshet; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jereb, Midway, John Žust; Moon Run, Fr. Mach in Fr. Podmilšek; Pittsburg, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Prelvch; Willock J. Peternel.

Kretanje parnikov - Shipping News

20. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.
22. januarja: Cleveland, Boulogne in Hamburg.
24. januarja: La Savole, Havre; Conte Verde, Genova.
26. januarja: Paris, Havre; Orduna, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
28. januarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.
31. januarja: Majestic, Cherbourg; Ausonia, Cherbourg.
3. februarja: President Wilson, Trst; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Colombo, Genova.
4. februarja: France, Havre.
5. februarja: Albert Ballin, Boulogne in Hamburg.
10. februarja: Arabic, Cherbourg in Hamburg.

West Virginia:

Coketon, Frank Koclan.

Wisconsin:

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos Koren; Racine in okolice, Frank Jene; Sheboygan, H. Svetlin.

Washington:

Black Diamond, G. J. Porenta.

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher.

Poleg gorinavedenih so pooblašeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki S. K. J.

ROLE za PIANO

SLOV. IN HRVATSKE

debite pri:

NAVINEŠEK-POTOKAR

331 Greave St., Conemaugh, Pa.

odas dr. izdelovke piano val v Ameriki.

PIŠITE PO NOVI CENIK.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na tačno poučen o potnih listih, prti lji in drugih stvarih.

Pojasnja, ki vam jih zamorem dati vsled naše dolgoletne izkušnje Vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostanske parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, zamorejo tudi nedržavljeni dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadevna dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako do voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosilcu v stari kraj gla som nanovejšo odredbe.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Kdor želi dobiti sorodnika al svoja iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla vije bo pripuščenih v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorej dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. T rojene osebe se tudi ne štejejo kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov p imajo prednost v kvoti. Pišite a pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslovani sedaj potovati.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt St., New York

14. februarja: Olympic, Cherbourg; George Washington, Cherbourg in Bremen; Dullio, Genova.
17. februarja: Ohio, Hamburg; Deutschland, Hamburg.
18. februarja: De Grasse, Havre.
19. februarja: Mongolia, Cherbourg in Hamburg.
21. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg; Veendam, Rotterdam; President Roosevelt, Cherbourg.
24. februarja: Martha Washington, Trst; Stuttgart, Cherbourg in Bremen.
25. februarja: La Savole, Havre.
26. februarja: Leviathan, Cherbourg; France, Havre; Berengaria, Cherbourg.

NAZNANILO.

Sorodnikom, prijateljem in znanecem naznanjam, da je dne 27. oktobra 1924 za vedno zaspala mati in žena

FRANČIŠKA KOGOJ

v starosti 82 let v vasi Malovše, štev. 48 na Primorskem.

Tebi draga mati naj bode lahka zemlja, počivaj v miru in ostani za vedno v našem spominu, da se zopet vidimo nad zvezdami.

Žalujoci ostali:

Frank Cigoj, soprog in Anton, sin v stari domovini.

Kristan, Francis in Doroti, sin.

hči oz. unukinja v Ameriki.

Melrose Park, Ill., 819—23. Ave.

BLAZNIKOVIH

PRATIK

NIMAMO VEČ

Čitateljem in naročnikom naznanjamo, da nimamo več Blaznikovih Pratik v zalogi, zato naj jih nihče ne naroča. Namesto Prati-

ke naročite Slovensko-Amerikanski

Koleadar za leto 1925, katerega imamo

še par iztov na razpolago.

Uprava "Glasa Naroda".

Prav vsakdo—

kdor kaj išče; kdor kaj

ponuja; kdor kaj kupuje;

kdor kaj prodaja; prav

vsakdo priznava, da imajo

čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in o-

brtnike, pri katerih kupu-

jete ali naročate in ste s

njih postrežbo zadovoljni,

da oglašujete v listu "Glas

Naroda". S tem boste

vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda"

Nove pošiljate knjig.

Prejeli smo veliko zanimivih in poučnih knjig in jih prodajamo po označenih cenah.

Po teh knjigah smo imeli mnogo vprašani, zato ne odlašajte z naročilom, da katere ne zmanjka, predno dobimo vaše naročilo.

Z naročilom pošljite potrebno svoto bodisi z money ordrom, v znakah ali gotov denar v zavarovanem pismu na:

GLAS NARODA, 82 Cortlandt St., New York

Prečitajte pazno oglase o novih knjigah.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

POUČNE KNJIGE:

Kneippov domači zdravnik	\$1.25
Gospodinjstvo	1.00
Naša zdravila	.50
Nasveti za hišo in dom	1.20
Sadje v gospodinjstvu	.70
Zdravilna selišča	.30
Zbirka domačih zdravil z opisom človeškega trupa ..	.75
Najboljša slovenska kuharica z mnogimi slikami, obsega 668 strani	5.00
Slovensko nemški besednjak, (Wolf-Petršnik) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 1888 strani	10.00
Nemško slovenski besednjak, (Wolf-Cigale) — 2 trdo vezani knjigi, skupaj 2226 strani	7.00
Jugoslavija, 3. zveski, zemljepisni, statistični in gospodarski pregled in —	
Zgodovina SHS, 3. zveski, zgodovinski podatki Jugoslovancov in Slovanov sploh na Balkanu. Zelo zanimivo za vsakega Jugoslavana	3.25

Mi plačamo poštnino.